

Szerkesztőbizottság: *Jókai Anna* (elnök),
Báger Gusztáv, Csontos János, Horváth Antal,
Kalász Márton, Kő Pál, Nemes Attila,
Salamon Konrád, Szakály Sándor, Vasy Géza

Főszerkesztő: *Oláh János*
E-mail: foszerkeszto@magyarnaplo.hu
Mobil: (70) 388-7035

Olvasószerkesztő, tanulmány: *Rosonczy Ildikó*
E-mail: tanulmany@magyarnaplo.hu
Mobil: (70) 388-7033

Vers, könyvkiadás: *Szentmártoni János*
E-mail: vers@magyarnaplo.hu
Mobil: (70) 388-7032

Próza: *Biró Gergely*
E-mail: proza@magyarnaplo.hu
Mobil: (70) 388-7031

Nyitott Műhely: *Ekler Andrea*
E-mail: andrea.ekler@gmail.com

Európai Figyelő, Lapszemle: *Falusi Márton*
E-mail: europaobserver@magyarnaplo.hu

Könyvszemle: *Erős Kinga*
E-mail: kritika@magyarnaplo.hu

Tördelőszerkesztő: *Molnár Csenge-Hajna*
Borító: *Zách Eszter*

Ügyintézők: *Cech Vilmosné, Nagyné Paládi Judit*
Terjesztés: *Zsiga Kristóf*

E-mail: elofizetes@magyarnaplo.hu

A szerkesztőség címe (Írott Szó Alapítvány)

1092 Bp., Ferenc krt. 14.

Levelezési cím:

1450 Budapest, Pf. 77.

Számlázási cím: **1062 Bp., Bajza u. 18.**

Telefon/fax: **413-6672; 413-6673**

Szerkesztőségi mobil:

(70) 388-7034

Elektronikus levélcímünk:

info@magyarnaplo.hu

Elérhetőségünk a világhálón:

www.magyarnaplo.hu

Kiadja az Írott Szó Alapítvány (1092 Bp., Ferenc krt. 14.) és a Magyar Napló Kiadó Kft. (1062 Bp., Bajza utca 18.). Terjeszti a Nemzeti Hírlap-kereskedelmi Rt. és a regionális részvénytársaságok. Előfizetésben terjeszti a Magyar Posta Rt. Hírlap Üzletága (1080 Bp., Orczy tér 1.) Előfizethető valamennyi postán, kézbesítőknel, emailen (hirlapelofizetes@posta.hu), faxon (303-3440) egy évre 7390 Ft, fél évre 3865 Ft. További információ: 06-80-444-444 Külföldi előfizetés: a szerkesztőség címén. Az előfizetési díj egy évre postaköltséggel együtt 60 USD vagy 50 EURO, mely átutalható a HVB-Bank Hungary Rt. (1065 Bp., Nagymező utca 44.) 10918001-00000421-10290001 számú számlára, vagy bankcsekken elküldhető a szerkesztőség címére. Nyomda: Mackensen Kft. 1139 Bp., Frangepán utca 12-14.

*Meg nem rendelt kéziratot nem őrzünk meg és nem küldünk vissza. Minden felbélyegzett, válszborítékkal ellátott levélre válaszolunk. Muta-
tópéldány kérhető, megrendelés leadható a szer-
kesztőségben.*

A címlapon: Konczek József

*(A felvételt Horváth Ödön készítette
az Ekszpanzió Fesztiválon)*

és a Nézőpont szerzője: Oláh János

Márai-program

Kivéreztetett irodalmi életünkben alig akad olyan szereplő, aki ne látná be, hogy a minőségi irodalmi könyvkiadás kátyúba került szekerén csupán jelentős forrásbevonással lehet egyet lendíteni. Nemzetstratégiai kérdés: lesz-e Magyarországnak pénze arra, hogy a magyar nyelven itthon és a határainkon túl megszülető jelentős kulturális értéket képviselő művek, valamint a tudományos nyelv fejlődése szempontjából is meghatározó elméleti, szakmai könyvek megjelenhessenek, és eljuthassanak a sajnos egyre fogyatkozó olvasókhöz. Legalább ilyen fontos kérdés az is, hogy hazánkban lesz-e politikai akarat és ebből következően forrás arra is, hogy a legjobb magyar művek minél több idegen nyelven, minél nagyobb (szakmai) figyelmet keltő kampányok kíséretében, jó minőségű fordításokban, neves kiadóknál napvilágot lássanak. Nevezetesen, hogy a Magyar Könyv Alapítvány a jelenleginél sokkal több külföldi kiadást támogathasson, ahogy azt a hasonló szervezetek a nálunk szerencsésebb és előrelátóbb, de semmivel sem jobb geopolitikai vagy gazdasági helyzetben levő országokban teszik, pusztán csak azért, mert a döntéshozók már rég felismerték vagy belátták: a kultúrának, a nemzeti irodalom és a tudomány külföldi propagálásának a gazdasági térnyerést, innovációt is segítő szerepe van.

Éppen ezért nem halogatható tovább a magyar könyvkiadás rendbetétele, az irodalom mindmáig elmaradt feltökésítése, valamint a terület olyan irányú jogi szabályozása, amely erősen csökkenti a kis kiadóknak a kereskedelemmel szembeni kiszolgáltatottságát, illetve amely rendezzi a könyvkiadók és a nagy könyvkereskedők közti egészségtelen összefonódást, amely megnehezíti a kis kiadók piachoz jutását, s gátja a valódi versenynek is.

A Magyar Könyvkiadók és Könyvterjesztők Egyesülése által kezdeményezett Márai-program eredeti tervezete a nemzeti könyvkiadás és irodalom távlatos támogatását, a magyarországi és a határon túli könyvtárak állománygyarapítási keretének növelését, a kortárs magyar irodalom alkotóinak átfogó ösztöndíj-program általi támogatását, a magyar irodalom és minőségi könyvkiadás külföldi expanzióját, valamint az olvasáskultúra fejlesztését tűzte célul. A jelenlegi vitából viszont az látszik, hogy a programot „okosan” átdolgozva vezetik be. S persze majd sajtótámogatást is kapnak az üzletileg is érdekelt szereplők, mindig lesz egy sáros, intellektuálisan nagyon érzékeny újságíró, aki valamelyik nagy kiadói és terjesztői csoport tulajdonos-vezetőjének az orra alá dugja a mikrofont, s úgy kérdezi, ahogy az interjúalanyak az érdeke megkívánja.

Valójában olyan támogatási rendszere lenne szükség, amely nem a nagy kiadók felhalmozódott raktárkészletét vásárolja fel, hanem az NKA által már amúgy is támogatásra ítélt, megjelenésre váró fontos műveket juttatja el az iskolai és a közkönyvtárakba. Így egyszerre segíti a szerzőket, a kiadókat, a könyvtárakat, valamint a könyveket megvásárolni nem tudó, könyvtárlátogató olvasókat. Fontos cél, hogy a nagy terjesztők által diszkriminált minőségi könyvek ne a kis kiadók raktáraiban porosodjanak, ezért a jövőben nem csupán a kiadást kell támogatni. A rendszernek a gyakran likviditási problémákkal küszködő kis kiadókra kell épülnie, s nem a tőketartalékkal és raktárkapacitással rendelkező nagyokra. A támogatandó művek kiválasztásának érték- és nem piacközpontúnak kell lennie. A jelenlegi baloldali kormányzat évről évre csökkentette a közművelődési normatívát, s így egyre kevesebb forrás jutott könyvtári állománygyarapításra. A könyvtárak létük fontosságának bizonyítása érdekében értelemszerűen az olvasók megtartásában érdekelték, ezért a „sikerkönyvek” beszerzésére törekednek, tehát már most is a minőségi tudományos és szépirodalom a vesztese a forrásokcsökkenésnek. Ebből is látszik, hogy a döntéshozókat nem a könyvtárosokra, hanem az irodalmi élet szereplőire, valamint a tudományos és ismeretterjesztő könyvek szerzőire kell bízni. Nem a nagykereskedelemben megszokott brutális mértékű, hanem a kis kiadók helyzetén is javító 30–35%-os árrésszel kell a könyveket felvásárolni. A könyvek népszerűsítésére, friss szellemű, az olvasáshoz kedvet teremtő író-olvasó találkozók szervezésére is kell pénzt biztosítani. S a pénzt nem az adminisztrációra, nem újabb és újabb munkaszervezetek kialakítására, monitoring-rendszerekre, hanem valóban az értékteremtésre kell fordítani: nevezetesen, hogy a magyar írók értékes művei eljussanak a magyar olvasókhöz.

L. Simon László

L. Simon László: <i>Márai-program</i>	1
---	---

LÁTHATÁR

Kovács István: <i>Terméskövek</i>	3
Kiss Benedek: <i>Valamit adni</i>	4
Hegedűs Imre János: <i>Egy nép s egy ember élete (Benedek Elek születésének 150. évfordulójára)</i>	5
Bíró Gergely: <i>Tömörkény István és a sár</i>	8
Cseh Károly: <i>2008. október 21.; Vénasszonyok nyara; Faoltár; Szilveszteri fürdőzés Bogácson</i>	15
Döbrentei Kornél: <i>Gyalogtűkéik dicsérete</i>	16
Barna T. Attila: <i>Dunakorzó; Exit</i>	18
Jakab-Köves Gyopárka: <i>Disznóölés</i>	19
Zalán Tibor: <i>Változatok vonatkoztatásra</i>	23
<i>A lehető legszabálytalanabb alkalmi (alkalmatlan) szonett a hatvanéves Olasz Sándor nevére</i>	23
Petőcz András: <i>Zárójelvers op. 92.; Zárójelvers op. 96.; Zárójelvers op. 97.</i>	24
Szalóky Diána: <i>Sötétben</i>	25
Szenti Ernő: <i>A lelkével is lélegzik; Fele szemfényvesztés</i>	26
László Zsolt: <i>Arany ős</i>	26
Zakariás István: <i>Idő rétegei között</i>	27
Zsonda Márk: <i>Ökörpatakehelyben az ősz; Kell, hogy legyen!</i>	27
Vári Fábián László: <i>Búcsú S. Benedek Andrástól</i>	28
Nagy Gábor: <i>A nemzeti önismeret a magyar költészetben (Az 1960-as évektől az ezredfordulóig – II. rész)</i>	29
Móser Zoltán: <i>Angyalok karddal és kard nélkül</i>	49
Koncsek József: <i>Alsó-tó utca</i>	51

NYITOTT MŰHELY

Ködöböcz Gábor: <i>„Én a verseimet az elfogulatlan őszinteség helyzetéből akarom írni” (Beszélgetés Koncsek Józseffel)</i>	53
--	----

NÉZŐPONT

Oláh János: <i>A magyar irodalom létfeltételeiről</i>	62
---	----

KÖNYVSZEMLE

Alföldy Jenő: <i>Húsz író, húsz kritikus (Pályatükrök. Húsz portré fiatal alkotókról – szerk.: Ekler Andrea–Erős Kinga)</i>	65
<i>Szerzőink</i>	70

Számunkat Móser Zoltán fényképeivel illusztráltuk